

Təhsildə yeni keyfiyyət mərhələsi başlayır

Mikayıl CABBAROV: "Biz potensialımız? artırımaqla, innovasiyalar? geni?ləndirmək? Azərbaycan? regionun təhsil mərkəzinə çevirməyi hədəfləmişik"

Bu gün Azərbaycan da yeni təhsil ilə başlayır. Hə?r növbəti təhsil ilə hə?m d? ö?n təhsil ilinin yekunları?n qiymətləndirilməsi ilə d? ?ləm?tdar olur. Azərbaycan təhsilinin yeni mərhələy? hans? u?urlar, problemlər v? perspektivlər? qə?d m qoymasın?, ümumiyyətlə, təhsilimizin mövcud durumunu həmsöhb?timiz z təhsil naziri Mikayıl CABBAROV la müzakir? etdik.

Ali məktəb? qəbul prosesində ciddi dəyişikliklər nəzərdə tutulur

- Cənab nazir, ali məktəblər? qəbulun statistikası?n gör?ötən 3 ildə təhsilin nəticələrini?n getdikcə yaxşılaşdırma?d?n?n söyləy?k bil?rik? Bu il təhsildə, nəhayət ki, müsbət keyfiyyət dəyişikliyini keçidin başlanı?c?d?rm??

- Önc? yeni tədris ilinin başlaması?n münasib tələb? bütün təhsil i?timaiyyətinə, müəllimlərə, təhsil alanlara, valideynlərə ürək d?n təbrik edir, u?urlar arzulay?ram.

Ötən gün Prezident İlhamy?liyevin i?tirak? il? IT STEP akademiyası?n açılışı? ölkəmizdə informasiya texnologiyalar? sahəsində ilk peşə ixtisas təhsili ocağı?n yaranması? ilə yadda qaldı. Eyni zamanda, bu tədris ilində Azərbaycan-Fransız Universitetinin fəaliyyəti? başlaması? da ali təhsilimizin inkişafı v? beynəlmillik?m?də yeni halqa olacaq.

Bəli, bəli, ö?n ildə nəzər?almaqla təhsil sahəsində bə? verənlər keyfiyyətcə yeni mərhələnin başlanı?c?d?r. Maksimalist olduqumuzdan hə? zamanın nəticələrini daha da yüksək olmasını istəyirik. Biz ölkə?r?r?hb?rliyinin təhsilin bütün sahələrini inkişaf? il? başlıq qarşıya qoyduq. m?qsədlər?nə nail olmaq üçün gücümüzü səfərləş?f?r?r? etmişik. Məmnunamıq, artıq 3 ildir hə?r bir ixtisas qrupu üzrə nəticələr yüksəlir. Bu onu göstərir ki, apardığımız islahatlar hə?r hans? bir cərafə m?kan v? ya ixtisas qrupu ilə məhdudlaşmır, hər bir cəgirdin nailiyyətlərini təsdir.

Buraxılış imtahanları?n nəticələrində kişiləyilə?r özünü qəbul imtahanlarında da bürüz? verdi. Belə ki, ö?n illərlə müqayisədə qəbul imtahanlarında i?tirak edən abituriyentlərin sayı azalsa da, 200-dən artıq bal toplayan abituriyentlərin mütləq sayı artıb. 2016-2017-ci tədris ili üçün qəbul imtahanları?n nəticələrində müsbət dinamika müşahidə edilir. Belə ki, bu il qəbul imtahanlarında 200-dən yuxarı bal toplayanların sayı rekord miqdarda - 34475 nəfər (43,9%) təkil edib ki, bu da ö?n ilki göstəricidən 3,9%, 2014-ci ildəki göstəricidən isə 9,2% artıqdır. 2015-ci ildə 200-dən yuxarı bal toplayanların sayı 33.198 nəfər (40%), 2014-cü ildə isə 32.159 nəfər (34,7%) təkil edib. Bunu riyazi formullar da təsdir.

Eyni zamanda, tələbələr qəbul imtahanlarında i?tirak edərək 200-dən artıq bal toplayan abituriyentlərin nəticələrini gör? keyfiyyət göstəriciləri yüksəlib.

Digər bir məsələ isə keçid balıdır. Bu, ali təhsil? çəx? il? başlıq olan bir məsələdir. Dünyada bununla başlıq iki təcrübə var: ?lk nümunə keyfiyyət başlıq dər - ali təhsil? giri d? bal məhdudiyyətinin qoyulması? Belə praktika dünyada mövcuddur. Bu gün Azərbaycan da bu model d? istifadə edir. Hə?ta beynəlxalq səviyyəli test imtahanları?n nəticələrini eyni ölkədə universitetlərin reyting məsalə?nə gör? dəyişir. Universitetlər qəbulda keyfiyyət başlıq qoyulan bal məhdudiyyəti hə?m d? m?k bazarı?n tələbidir. Biz hə?m d? son iki ildə ali təhsil müəssisələrini bir sıra prioritet ixtisaslar üzrə minimal keçid balları? artırıma? q? Yəni, burada qarşıya qoyulan məqsəd odur ki, ali təhsil müəssisələrini öz potensialı v? profilini nəzər?almaqla ixtisaslar, onları?n sayı v? səfəri?rini müəyyən?dirməlidir.

?kinci?kinci?yana?ma - hə?r istəyən ali təhsil almaq hüququ verməkdir. Burada ön? çəkilən əmillər təhsilin ?lçatılışıdır. Bir çox ölkədə ali təhsil? yiyələnmək arzusu olan hə?r kəs? bu hüququ verir. O?rti? ki, vətəndaş öz təhsil xərçini tam? kildə üz?rinə götürür. Ali təhsilin ?lçatılışı? "bilik iqtisadiyyat" v? ya "post sənaye" dövrü üçün

u?urlu?urlu bir model kimi d?y?r?l?ndirilir. Bu, ölk?d? insan kapital?n?n keyfiyy?tini müsb?t t?sir edir,ei? yerl?rinin yarad?lmas? v? iqtisadiyyat?n inki?af? il? s?x ba?l?d?r.

T?hsilin inki?af? üzr? Dövl?t Strategiyas?nda da q?bul plan?n?n l??vi n?z?rd? tutulur. Bu is? universitetl?rd?n daxili qiym?t?l?ndirm?y? v? yekun imtahana olan yana?maya yeni bax?? t?l?b edir.

Yuxar?da qeyd etdiyim mövzular?n h?n?biri c?miyy?td? müzakir? edilm?lidir. Bu m?s?l?l?rd? dövl?tin iqtisadi siyas?ti v? strukturu, h?mçinin ictimai siyas?tl? s?x ba?l?d?r.

- Bel? bir yana?ma var ki, bir u?a?a ç?kil?n x?rc m?kt?b?q?d?r m?rh?l?d? daha vacibdir, n?inki t?hsilin dig?r s?viyy?l?rind?, o cüml?d?n ali t?hsild?...

- Tamamil? do?ru qeyd edirsiniz. Apar?lan t?dqiqatlar bunu birm?nal? t?sdiq edir. T?hsilin bu m?rh?l?sinin vacib oldu?unu v? bununla ba?l? ölk? r?hb?rliyinin v? Heyd?r?liyev Fondunun prezidenti, ölk?mizin birinci xan?m? Mehriban ?liyevan?n xüsusi yana?mas?n? qeyd etm?k laz?md?r. Bir neç? ay bundan ?vv?l Azərbaycan Respublikas? Nazirl?r Kabinetinin "U?aqlar?n m?kt?b? haz?rl??n?n t??kili m?s?l?l?ri" haqq?nda q?bul etdiyi q?rar m?kt?b?q?d?r haz?rl??n ç?rçiv?sini geni?l?ndirm?y? yeni t?kan ver?c?k.

Bu, h?r k?s?n mara??ndad?r. Biz m?kt?b? haz?rl?q?i?ni geni?l?ndirm?k üçün ilk növb?d? el? ümumi t?hsil m?mü?ssis?l?rinin infrastrukturundan istifad? etm?y? q?rar verdik. Y?ni, bildiyiniz kimi, yeni t?dris ilind?n ümumi t?hsil m?kt?bl?rind? 5 ya?l? u?aqlar?n dövl?t hesab?na m?kt?b? haz?rl?q t?hsilin? ba?lan?lacaq. Art?q bununla ba?l? T?hsil ???çil?rinin Pe??kar ?nki?af? ?nstitutunda UNICEF-in maliyy? v? metodiki d?st?yi il? t?lim proqram?na start verilib. "T?lim" T?limçi haz?rl??n adlanan bu proqrama ?sas?n? m?kt?b? haz?rl?q qruplar?nda d?rs dey?c?kl? mü?lliml?r t?limatland?r?l?r.

Orta t?hsild? burax?l?? imtahanlar?n?n n?tic?l?ri yax??la??b

- Orta t?hsild? son vaxtlar apar?lan ?sas d?yi?iklikl?rd?n biri d? m?kt?bl?rd? t?mayüll??m?nin t?tbiqidir. Bu, hans? z?rur?td?n yarand??

- Ümumi t?hsilin t?mayüll? üzr? t??kilini bu sah?nin keyfiyy?tinin yüks?ldilm?s? üçün görülm?li?l?rd?n biri saymaq olar. T?mayüll??m? müvafiq f?nl?ri ?hat? ed?n t?hsil sah?l?ri üzr? f?rql?n?n ?agirdl?rin istedadlar?n?n, onlar?n potensial imkanlar?n?n realla?mas?na v? ümumi inki?af?na ?h?miyy?tli d?r?c?d? t?sir göst?r?n prosesdir. M?qs?d t?hsild? seçimini etmi? ?agirdl?r? öz potensiallar?n? realla?d?rmaq üçün bütün imkanlar? yaratmaq d?r.

Öt?n t?dris ilind? 58 m?kt?bd? 176 sinif komplektind? t?xmin?n 3700 n?f?r? yax?n ?agird X sinifd? t?mayüll?r üzr? t?dris?c?l?b olunub. Yeni t?dris ilind?n t?mayüll??m? üzr? co?rafiya geni?l?ndiril?r?k ölk?nin 5??h?r v? 36 rayonu üzr? 124 m?kt?bd? t?tbiq olunacaq ?ndiy?d?k?ld? olunan n?tic?l?rin t?hlili göst?rir ki, tam orta t?hsil s?viyy?sind? t?mayüll??m?nin t?tbiqi ?agirdl?rin meyil v? arzular?na uy?un t??kil edildiyi üçün onlarda t?lim? mara?? xeyli art?r?b, m?kt?blil?rin t?hsil nailiyy?tl?rin? müsb?t t?sir edib.

- D?rslik problemi ictimaiyy?t t?r?find?n daim müzakir? olunan ciddi m?s?l?l?rd?ndir. Son ill?rd? bu sah?d?n hans? d?yi?iklikl?r edilir? Bugünkü d?rslikl?rimizi t?dris standartlar?na tam uy?undurmu? Bu probleml? ba?l? n? dey? bil?rsiniz...

- Biz bu il çap edil?n d?rslikl?rin yerl?r? çatd?r?lmas? prosesini bir q?d?r tez h?yata keçirdik. Düşündük ki, ?agirdl?rin bir m?kt?bd?n dig?r m?kt?b? yerd?yi m?si, birinci sinf? ged?c?k ?agirdl?rin say?n?n d?qiqlikl? mü?yy?n edilm?sinin mümkünsüzlüyü d?rslikl?rl? t?minatda ç?tinlik yaradar. Bu bax?mdan valideynl?r? v? ?agirdl?r? müraci?t etdik ki, göst?ril?n vaxtad?k d?rslikl?ri t?hsil ald?qlar? m?kt?bl?rd?n ?ld? etsinl?r.

Sual?n z?n? dig?r hiss?sini ?ldikd? is? qeyd ed?bil?r?m ki, d?rslik seçimind? ?ffaf?l??t?min etm?k m?qs?dil? xüsusi sayt yarad?l?b. Bununla ba?l? davaml? ictimai r?y öyr?nilir. Y?ni, d?rslikl?rin yaz?lmas? prosesind? müt?x?ssisl?rin v? ictimaiyy?tin d? r?y v? t?klifi?rinin n?z?r? al?nmas?na üstünlük verilir.

Bir m?sl?ni d? vur?ulay?m ki, elektron d?rslikl?r? x?susi ?n?m veririk. T?hsil Nazirliyi t?r?find?n yarad?lm?? elektron d?rslik portal?nda (www.e-derslik.edu.az) 143 elektron kitab var. Onlardan 121-i d?rslik, 22-si m?llim ??n metodiki v?saitdir. t?internet? ??x??a olan h?r k?s ist?diyi d?rslikd?n yararlan?bil?r. Bu g?n? q?d?r portala daxil olanlar?n say? 1 009 766 n?f?rdir.

- **Burax?l?? imtahanlar?nda ?agirdl?rin g?st?ricil?rind? d? m?sb?t dinamika m?ahid? edilir. Bu dinamikan?n rayonlar ?zr? b?lg?s?n? m?yy?nl??dirmisinizmi?**

- Son ill?rd? IX sinifl?r ?zr? n?tic?l?r daha ?r?ka?and?r. 2012-ci ild? iki m?zundan biri, bu ilki IX sinifl?r ?zr? burax?l?? imtahanlar?nda h?r 3 m?zundan ikisi b?t?n f?nl?rd?n m?sb?t qiym?t al?b. Bu g?st?rici ?t?n ilki g?st?ricid?n 2,7 faiz daha yax??d?r.

H?mçinin XI sinifl?r ?zr? imtahanlarda m?zunlar?n 65 faizi b?t?n f?nl?rd?n m?sb?t qiym?t al?b. 2014-2015-ci t?dris ill?ri ??n 9-cu sinif burax?l?? imtahan?nda ?n z?if n?tic? g?st?rmi? v??agird say? nisb?t?n ?ox olan 6 rayon pilot olaraq se?ilib. Bu rayonlar A?Astara, A?cab?di, C?lilabad, Masall?, Saatl? v? Sabirabad ??n iki ?afy?n?ml? planlar haz?rlan?b v? h?yata ke?irilib.

??n ill? m?qayis?d? h?r iki f?nn ?zr? m?sb?t qiym?t alanlar?n say?nda Astara rayonu ?zr? 22 faiz, A?cab?di rayonu ?zr? 15 faiz, Sabirabad rayonu ?zr? 14 faiz, Masall? rayonu ?zr? 11 faiz, C?lilabad v? Saatl? rayonlar?n?n h?r biri ?zr? 9 faiz art?m m?ahid? edilib. Bununla yana??, dig?r b?lg?l?rd? d? IX sinif m?zunlar?n?n n?tic?l?ri yax??la??b. Bel?ki, ??mkird? 13 faiz, G?d?b?yd? 10 faiz, Lerikd? 9 faiz, Salyanda 8 faiz, Hac?qabul, Beyl?qan, ?mi?li, Zaqatala v? Qobustan rayonlar?n?n h?r biri ?zr? 7 faiz m?sb?t dinamika qeyd? al?n?b. Biz n?tic?l?ri ciddi t?hlil edirik v? ona uy?un t?dbirl?r h?yata ke?iririk.

Y?ks?k balla pedaqoji ixtisaslar? se?n t?l?b?l?rin say? 10 d?f? art?b

- **Haz?rda m?lliml?rin i?? q?bulu prosesi nec? t?nziml?nir? ?umumiyy?t?, vakansiyalar?n gizl?dilm?s?i hallar? m?vcuddurmu?**

- Bu g?n? m?lliml?rin i?? q?bulu m?rk?zl??dirilm?, qaydada apar?l?r. Biz m?llim pe??sinin n?fuzunun art?r?lmas?n?, onun y?ks?k biliy? sahib olmas?n?, habel? pedaqoji t?hsil? bilikli g?ncl?rin c?lb olunmas?n? ist?yirik.

Bilirsiniz ki, art?q bir ne?? ildir ki, m?lliml?rin i?? q?bulu elektron proqram t?minat? il? h?yata ke?irilir. Bu il respublikan?n ?um?t?hsil m?ssis?l?rind? olan 3346 vakansiya m?sabiq?y? ??xar?l?b. M?sabiq?d? i?tirak etm?k ??n m?m?raci t?ed?nl?rin indiy?d?k g?r?nm?mi? sayda 3131779 n?f?rini elektron ?riz?s? t?sdiq edilib. ?umilikd? 2365 m?llim i?? q?bul olunub.

Son d?vrl?rd? apar?lan m?qs?dy?nl?l?r n?tic?sind? m?llimlik pe??sini se?n y?ks?k ball? m?zunlar?n say?? xeyli art?b. M?s?l?n, ?t?n t?dris ilind? y?ks?k balla pedaqoji ixtisaslar? se?n t?l?b?l?rin say? 10 d?f? art?b. T?hsil Nazirliyi t?r?find?n son 3 ild? birinci yerd? m?llimlik ixtisas?n? se?n 500 v? ya daha art?q bal toplayan 300 n?f?r t?l?b?y? 100 manat d?y?rind? t?qa?d verilir.

M?llimlik ixtisas?n? se?n t?l?b?-g?ncl?rl? apar?lan sosioloji sor?unun n?tic?l?ri g?st?rir, ki, bu g?ncl?r d??n?lm? ??kild?, ?r?kl?rinin h?km? il? v? b?y?k h?v?sl? m?q?dd?s, ??r?fli, eyni zamanda, m?suliyy?tli pe?? olan m?llimliyi se?ibl?r. Bel?ki, sor?uda i?tirak ed?n t?l?b?l?rin 70-80 faizi m?llim pe??sini sevdikl?rini bildirir.

- **Bu il h?m d? onunla yadda qald? ki, T?hsil Nazirliyi m?lliml?rin ixtisasart?rma t?hsil il?ba?l?, b?t?vl?kd? pedaqoji i? ?il?rin pe??kar ink?af? il?ba?l? yeni yana?mas?rgil?di. T?hsil ?? ?il?rinin Pe??kar ?nki?af? ?nstitutunun yeni t?qdimat? t?hsilimizd? n?yi d?yi??c?k?**

- T?T?hsilin keyfiyy?ti m?llimin s?viyy?sind? ba?l?d?r. B?li? T?hsilin ?nki?af? ?zr? D?vl?t Strategiyas?nda m?lliml?rin pe??karl??n?n art?r?lmas? ayr?ca bir istiqam?t?n m?vzudur. G?n?n t?l?bl?rin? uy?un m?llim ordusu haz?rlamaq v? onlar? davaml? ink?af?a s?vq etm?k x?susi diqq?t ist?yir. ??n ilin sonunda Bak? Pedaqoji Kadrlar?n

İxtisasartırma və Yenidən Hazırlanma İnstitutunun həməd, həməd funksiyası deyildir. Pedaqoji heyət üçün yeni modul-kredit və rəqabət siyasəti təlimlərin sisteminin yaradılması istiqamətindədir. Hazırda institut özünü bu alqoritmdə tənzimləyir: Müəllimlərin təlim ehtiyaclarına müvafiq olaraq tədris, Ehtiyacları uyğun təlim paketlərinin hazırlanması, İxtisasartırma təlimlərinin birbaşa institutda deyil, tender yolu ilə seçilmiş universitet və ya əlavə təhsil müəssisələrində aparılması.

Düəünürük ki, bu, ixtisasartırma təlimlərinin keyfiyyətini yüksəldəcək və universitetlər, əlavə təhsil müəssisələri arasında səlamirəqabətli dəstəkləyəcəkdir. İnstitut keyfiyyətə nəzarəti, qiymətləndirmə və sertifikatlaşdırma proseslərini öz öhdəsinə saxlayır. Vahid standartlaşdırma şərtlərində hazırlanmış ixtisasartırma təlimlərinin bir qurum tərəfindən keçirilməsi, digər qurum tərəfindən qiymətləndirilməsi də mümkündür və keyfiyyətə yüksəltməyə xidmət etməlidir.

Başqa başqa bir vacib məsələ müəllimlər üçün elektron ixtisasartırma proqramları nə hazırlanmasıdır. İxtisasartırma proqramları nə nəzəri-informativ hissələrinin elektronlaşdırılması haqqında ixtisari yüngüllüdür.

- **Mikayıl müəllim, bu il həməd cənab Prezidentin sərəncamı ilə "nə yaxşı müəllim", "nə yaxşı məktəb" müsabiqələrinin qaydası dəyişdi. Təhsildə inkiqaf və innovasiyalar üzrə qrant layihələrinin maliyyələri dəndirilmiş nələrə tutulub. Sizcə, bu, təhsildə nəyi dəyiçək?**

- Birincisi, bu, fəaliyyətin daha hədəfləvə seçilmiş qurulmasına xidmət edəcək. Cənab Prezidentin sərəncamına əsasən, nə yaxşı ümumi təhsil müəssisəsi və nə yaxşı müəllim mükafatları üçün Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsinə həər il üzrə nəzərdə tutulan vəsait təhsildə inkiqaf və innovasiyalar üzrə qrant layihələrinin həyata keçirilməsinə yönəldiləcək. Sərəncam imkan verir ki, bu proses təkcə ümumi təhsil məktəbləri, müəllimlər deyil, eyni zamanda, ilk peşə, orta ixtisas və ali təhsil müəssisələri də cəlb olunsun. Bununla, universitetlər də öz ideyaları, yanaşmaları ortaya qoya biləcəklər.

Əvvəlki illərdə yüzlərlə ümumi təhsil məktəbi fərqəndirildi, mükafatlar təqdim edildi. Bundan sonra ayr-ayr fərdlərin deyil, həmin təxslərin təhsilə verəcəyi töhfələri, qiymətləndirilməyə bələnaçaq. Hazırkı dövrdə aparacağ müəxsislərin, onların müəllimlərinin ideyalarına ehtiyac var. Bu da innovasiyalar, kreativ yanaşmaları nə təhsilə gətirilmiş xidmət edəcək.

- **Bu gün aparılan islahatlarda məktəb direktorları nə seçimi də cəmiyyətin diqqətində olan məsələlərəndir...**

- Bu gün direktorlardan idarəetmədə yeni vərdəllər yiyələnən, tədris mühitinin məkəflərinə nəmin edilməsi, tətəbbüskarlıq və məktəbin cəmiyyətin vacib haqqası kimi rolunu dərk etmə, kimi əsas keyfiyyətlərlə gözlənilir. Bütün nailiyyətlərin və qarşıda duran çağırışların kökünü məktəbdən bələlayr. Stənilən təxsin, fərdin formalaşması, milli dəyərlərin dəyərcəsə olması, öz uşurunu fərd olaraq deyil, uşurlu bir dövlətin, cəmiyyətin uşuru kimi görmək imkan məktəbdə olan mühitdə, təhsil imkanlarından aslıdır. Məktəbdə isə bu mühitin yaradılması məktəb direktorudur. Müəllimlərin iştəyanaşması, məktəb-valideyn münasibətləri məktəb direktorları nə fəaliyyətinə aslıdır. Məktəb direktorları üzrlərin dəndən məsuliyyətlə layiqincə dəyərləndirməli, rəhbərlik etdikləri təhsil müəssisələrinin inkiqaf naminə var gücləri ilə çalışmalıdırlar.

Bu il də məktəb direktorları nə iştə qəbulu ilə bələ yeni qaydalara uyğun olaraq, 4 mərhələdən ibarət müsabiqə keçirilib. Vəvələdə müvafiq olaraq 597 vakant yer, 2260 nəfər müraciət edib. Mətahanda iştirak edənlərin 1591 nəfərində 516-sı müsahibə mərhələsinə buraxılıb. Onlardan 208 nəfəri ölkənin 77 hərəvə rayonlarında vakant məktəb direktoru vəzifəsinə iştə qəbul olunub.

Son 13 ildə məktəblərin 70 faizi yenidən tikilib və ya əsaslı təmir olunub

- **"Məktəblərin dostu" layihəsi də son vaxtlar nə nə diqqətçəkən yeniliklərinə oldu. Görəsən bu, ağird-müəllim münasibətinin daha da yaxşılaşmasına, valideyn məmnuniyyətinə nərait yaradacaqm?**

- Təhsil Təhsili Nazirliyi "ASAN xidməti" birgə "Məktəblərin dostu" layihəsinə start verib. Layihənin təhsil idarəedilməsinin təkmilləndirilməsi, valideynlərin ümumi təhsil müəssisələrinin həyatında daha yaxşındən iştirak

m?qs?dil? h?yata keçirilir.

"M?kt?blinin dostu"nun səs-v?zif?l?ri mü?lim v?g?agirdl?r üçün t?hlük?siz mühit yaratmaq, ilk tibbi v? psixoloji yardım göst?rm?k, müt?madi olaraq ?agird, valideyn, mü?lim, t?lim-t?rbiy? mü?ssis?l?rinin kollektiv v? r?hb?r?l?yini il?maarifl?ndirm?v? diaqnostik r?l?rin apar?lmas? olacaq? "M?kt?blinin dostu" n?mçinin h?r bir ya? m?rh?l?sind? u?aqlar?n h?rt?r?fl? xsi keyfiyy?t?l?rinin v? intellektual inki?af?n?n t?min olunmas?, onlarda özünü t?rbiy? v? özünü inki?af bacar???n?n formala?d?r?lmas?nda i?tirak ed?c?k. Layih? ilk m?rh?l?d? Bak? ??h?rind?ki 30 ümumi t?hsil mü?ssis?sind? h?yata keçiril?c?kdir.

- Son 3 ild? ölk? t?hsilind? olimpiadalar?n keçirilm?sini il?ba?l? yax?? ?n?n? formala??b?N?tic?l?r n?yi deyir?

- Sa?lam v? ?dal?tli r?qab?t mühitind? keçiril?n bu yar??lar ?agirdl?rin müvafiq f?nl?r? olan mara??n?n daha da artmas?na s?b?b olur.

CaCari t?dris ilind? Koreya, Albaniya, Rusiya v? Çind? keçiril?n 5 müxt?lif beyn?lxalq f?nn olimpiadas?nda /Az?rbaycan m?kt?blil?ri 5 gümü v? 11 bürünc medal qazan?blar. T?sadıfı deyil ki, bir çox respublika v? beyn?lxalq olimpiada qalib?rimiz dünyan?n nüfuzlu universitetl?rind? t?hsil al?rlar. Moskvada keçiril?n Beyn?lxalq Mendeleyev Olimpiadas?n?n qalib?ri Lomonosov ad?na Moskva Dövl?t Universitetin?, Balkan Riyaziyyat Olimpiadas?nda medal alan ?agirdl?r is? Türkiyənin Bilk?nt v? Orta Do?u Texniki universitetl?rin? d?v?t edilibl?r.

Respublika f?nn olimpiadalar?n?n birinci m?rh?l?sind? bu il i?tirak ed?n ?agirdl?rin say? xeyli art?b. Bel? ki, i?itirakç?lar?n say? 27 500 n?f?r olub. Qalibl?r aras?nda paytaxtla müqayis?d? bölg? m?kt?blil?rinin üstünlük t?kil etm?sini is? müsb?t hal kimi d?y?r?l?ndirilm?lidir. Bu il 260 ?agird olimpiadan?n qalibi ad?na layiq görüüb.

- M?kt?b tikintisinin statistikas?na gör?? Az?rbaycan art?q uzun ill?rdir ki, qabaqc?l ölk?l?rd?n say?l?r. Bu sah?d? son r?q?ml?r nec?dir?

--B?li, Az?rbaycan bu sah?d? öncüdür. Son 13 il ?rzind? ölk?mizd? m?kt?bl?rin 70 faizi yenid?n tikilib v? ya ??sasl? t?min olunub. Yeni t?dris ilind?n ölk? üzr? 29 yeni m?kt?b, o cüml?d?n T?hsil Nazirliyinin sifari?i il? 7 m?kt?b istifad?y? veril?c?k.

101 m?kt?bd? ?sasl? v? 384 m?kt?bd? is? cari t?mir i?l?ri apar?l?b. 10 t?hsil mü?ssis?sinin tikintisi is? davamıdır. Yeni t?dris ilind?n T?hsil Nazirliyinin ?sasl? Tikintiv? T?chizat ?dar?sının sifari?i il? 2 internat m?kt?bi ?sasl? t?mir olunub, istifad?y? veril?c?k.

- Mik?Mikay?l mü?lim, dey?s?n, t?hsilimiz getdikc? "asan"la??r. "ASAN" m?kt?b, "ASAN pe??", "M?kt?blinin dostu" v? sair? Maraql? layih?l?rdir. Onlar?n, xüsus?n?d? el? "ASAN pe??", layih?sinin co?rafiyas?n? geni?l?ndirm?k mümkündürmü?

- T?hsil sistemi ?halinin böyük hiss?sini ?hat?etdiyind?n bizim "ASAN xidm?t"l? olan ?m?kda?l???m?z?n geni?l?ndirilm?sini t?sadıfı xarakter da??m?r. M?qs?dimiz t?hsil xidm?t?l?rini daha rahat v? ??f?af formada çatd?rmaqdr. Bu t?dris ilind? ilk pe??-ixtisas t?hsili mü?ssis?l?rin? q?bul pilot olaraq "ASAN pe??", layih?siz üzr? Bak? v? G?nc? ???h?rl?rind? f?aliyy?t göst?r?n. "ASAN xidm?t" m?rk?zl?rind? h?yata keçirilib. Bu, T?hsil Nazirliyi il? "ASAN xidm?t" aras?ndak? ?m?kda?l?q ç?rçiv?sind? realla?d?r?l?r. 4 mind?n art?q ??xs ilk pe??-ixtisas t?hsili mü?ssis?l?rin? q?bul olunub.

"ASA" "ASAN pe??", layih?sini v?t?nda?lar?n rahat???n?n t?min olunmas?, s?hsil Nazirliyi SA "ASAN xidm?t" ??m?kda?l???n?n s?m?rliliyinin art?r?lmas? v? ilk pe??-ixtisas t?hsili mü?ssis?l?rin? ?agirdl?rin q?bulu prosesind? subyektiv amill?rin aradan qald?r?lmas? m?qs?dl?rin? xidm?t edir.

Bundan Bundan B?lav?y? Bak? v? G?nc?n ???h?rl?rind? ilk pe??-ixtisas t?hsili mü?ssis?l?risi ??b?k?sının rasionalla?d?r?lmas?, dövl?t-öz?l? ?m?kda?l???n?n qurulmas? v? i??götür?nl?rin pe?? t?hsilinin inki?af?na yön?l?n layih?l?r? c?lb olunmas? (British Council v? Absheron Hotel Group, Bocsh, Knauf, "T STEP Academy") üzr?d? i? apar?l?r. Ukraynan?n "T STEP Academy" ?irk?ti il? birg? h?yata keçiril?n layih? ç?rçiv?sind? ??b?k? texnologiyalar v? v? sistem: inzibati, kompüter, qrafika v? dizayn, program t?minat?n?n yarad?lmas? ixtisaslar? üzr? birg? f?aliyy?t n?z?rd? tutulub.

T?hsil Nazirliyi ölk? iqtisadiyyat?n?n ixtisasl? kadrlara olan t?l?bat?n?n öd?nilm?sini müasir iqtisadi

çatışmalarla çevik reaksiya vermək qabiliyyəti olan ilk peşə-ixtisas təhsili sisteminin formalaşdırılması və mövcud peşə-ihtisaslaşmış ixtisasların dövlət-biznes partnyorluquna əsaslanan sistemə transformasiyasının təmin edilməsi üçün kompleks tədbirlər həyata keçirir. Odur ki, müasir dövrün tələblərinə uyğun ilk peşə-ixtisas təhsili ixtisaslaşma siyasətinə uyğun olaraq yaradılma imkan və potensialdan yararlanmaq abituriyentlərin seçimində və istəyində əsərləndir.

Təhsil Nazirliyi yanında Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyinin yaradılması da ilk peşə-ixtisas təhsili sahəsində peşə hazırlanması üçün tələblərin artırlması və rəqəbat qabiliyyəti ixtisaslaşmış kadrların hazırlanması üçün təmin edilməsi məqsədlərlə yaradılıb.

- **Maarifçi Tələbə Kredit Fondu hansı məqsədlə yaradılıb? Hər tələbə bu kreditlərdən istifadə edə bilərmi?**

- Maarifçi Tələbə Kredit Fondu Təhsil Nazirliyinin tələbbələri ilə yaradılıb. Fond dövlət ali təhsil müəssisələrində tələfindən təsis olunub. Fondun əsas missiyası təhsil haqqının ödəməkdə çətinlik çəkən az təminatlı ailələrdə olan tələbələrin təhsilə davam etməsinə imkan verməkdir. Kreditlərin verilməsi vasitəsilə onlara ali təhsil almaqda bərabər imkanlar yaradılmalıdır.

Tələbələrin tələfindən təhsil kreditləri üzrə müraciət yalnız elektron qaydada həyata keçirilir. Kreditlər üçün müraciət edənlərin müəyyən ümumi tələblərə cavab verməlidir. Belə ki, fonda Azərbaycan Respublikasında və tələfə olan, müvafiq təsisçi universitetlərin birində təhsil alan və təhsilini davam etdirmək üçün maliyyə yardımına ehtiyac duyan tələbələrin müraciət edə biləcəklər.

Cari ilin iyununda artıq 22 tələbəyə kredit ödənilib. Kreditlərin yenidən verilməsi isə oktyabrın 1-dən başlanacaq. Tələbə kreditləri ilə bağlı artıq beynəlxalq təşkilatlarla mərkəzləşdirilmiş beynəlxalq, o cümlədən Dünya Bankı ilə ilk danışıqlar aparılıb və texniki yardım göstərilməsi üçün məsləhətlər ayrılıb. Məqsəd beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsidir. Artıq bu il üçün ilk hesabat hazırlanıb.

Bu il ali təhsil müəssisələrində rekord sayda tələbə qəbul olunub

- **Azərbaycan-Fransa Universitetinin fəaliyyəti bəslənən slend, gənclərimizin təhsili üçün yaradılan daha bir vasitədir və xüsusi qeyd olunmalıdır. Bu, beynəlxalq mərkəzləşdirilmiş yönündə hansı irəliləyişlərə vacibdir?**

- Azərbaycanla Fransa arasında bir çox sahələrdə olduqca kimli təhsil sahəsində də yüksək səviyyəli mərkəzləşdirilmiş fəaliyyətdir. Azərbaycan-Fransa Universitetinin (UFAZ) yaradılması da bu mərkəzləşdirilmiş bariz nümunəsidir. Eyni zamanda, bu Avropa keyfiyyətli ali təhsil ölkəmizdə təhsilə gətirilməsi imkan verəcək, bu isə mühüm irəliləyiş olacaqdır.

UFAZ bu tədris ilində ADNSU-nun binasında Azərbaycanın çox tələbat olan 4 ixtisas üzrə tədrisə start verəcək. Bu ixtisaslar kimya, geofizika, neft-qaz mühəndisliyi və kompüter elmidir. Təhsil bütün ixtisasları üzrə 1 il hazırlıq, 3 il əsas tədris müddəti olmaqla, 4 il davam edəcək. UFAZ-nin məzunları ikili diplom (Strasburq Universiteti və ADNSU) ilə təhsil alacaqlar.

- **Ötən ilin dekabrında alimlərimiz üçün xüsusi imkanların yaradılması ilə bağlı Təhsil Nazirliyi ilə "ThomsonReuters" arasında müqavilə imzalandı. Bu müqavilənin hazırlıq icra vəziyyəti necədir?**

- Təhsil Nazirliyinin "ThomsonReuters" şirkətinin elmi tədqiqatlar və intellektual mülkiyyət üzrəki öbəsi ilə imzaladığı müqaviləyə əsasən, Azərbaycanın 40 ali təhsil müəssisəsi dünyada məşhur elmi istinad indeksi olan "ThomsonReuters Web of Science" platformasına çıxış təmin etmək imkanına qazandı. Bununla yanaşı, AAMEA-nin alimləri də bu platformadan istifadə edə bilərlər. Həmin bazaya çıxış beynəlxalq elmi dairələrdə tanınmaq və global universitet reytinglərində yüksəlmək imkan verəcək.

Dünyanın ən tanınmış elmi-analitik informasiya təminatçısı olan "ThomsonReuters" şirkəti ilə mərkəzləşdirilmiş

r?r?qab?t?qabil insan kapital?n?n haz?rlanmas? siyas?tin?saslan?r v? ölk?mizin inki?af konsepsiyas?na d?st?k göst?rilm?si m?qs?di da?y?r.

- Sizc?, t?l?b? köçürülm?sinin elektron qaydada apar?lmas? bu sah?d? n?yi d?yi??c?k?

-Bu ilin avqustunda t?l?b?l?rin köçürülm?sind? yenilik etdik. Art?q t?hsil alanlar?n ölk? daxilind? v? xaricd? yerl???n ali t?hsil mü?ssis?l?rind?n köçürülm?si, yaxud bir ixtisasdan dig?rin? d?yi?dirilm?si elektron qaydada h?yata keçirilir. Burada n?sas?m?qs?d? t?l?b? köçürülm?sind? ???ffaf???n rahat???n v? sad?l???mi? prosedurun yarad?lmas?d?r. ?ndi t?l?b? rahat ??kild? bir universitetd?n dig?rin? v? ya bir ixtisasdan ba?qas?na köçürülm?k ist?yirs?, bunun üçün sad?c?, elektron ??kild? m?lumatlar?n daxil ed?rk ist?yini realla?d?ra bil?r.

T?hsil Nazirliyinin ?sas h?d?fi odur ki, t?hsil prosesinin ba? verdiyi bütün sferalarda ???ffaf mexanizm yarats?n. YY?n müraci?t ed?nl? m?mur aras?nda birba?a ünsiyy?t olmadan m?s?l? h?llini taps?n. Bu h?m d? ölk?mizd? son ill? ill?rd? t?tbiq olunan elektron idar?çilik sisteminin bir h?lq?sidir. T?hsil Nazirliyi t?hsilin bütün sferalar?nda bu cür innovativ yana?malar? davam etdirm?yi ?sas m?qs?d say?r.

- Mikayıl mü?llim, bu günl?rd? T?hsil Nazirliyind? keçiril?n kollegiya iclas? ali t?hsilin inki?af trendl?rin? h?s?r olunmu?du. Sizc?, bu inki?af tendensiyalar?n nec? t?sbit etm?k olar?

-Bu il ali t?hsil mü?ssis?l?rind? bel? dem?k mümkün olarsa, ümumilikd? rekord sayda t?l?b? q?bul olunub. Bu onu ilk növb?d? q?bul imtahanlar?nda keçid bal?n?n a?a??sal?nmas? hesab?na deyil, akademik n?tic?l?rin yüks?ldilm?si hesab?na ?ld? etmi?ik. Bu, ölk?mizd? Azərbaycan Respublikas?n?n Prezidenti ?lham ?liyevin r?hb?rliyi ill? t?hsil sah?sind? h?yata keçiril?n islahatlar?n m?ntiqi n?tic?sidir. Ali t?hsil mü?ssis?l?rimiz üçün t?l?b?l?rin h?m say?n?n art?m?, h?m t?l?b?l?rin göst?rdikl?ri n?tic?l?rin yüks?lm?si, dü?ünür?m ki, onlar?n f?aliyy?ti üçün çox münbit bir ??rait yarad?r.

Bilirsiniz ki, c?nab Prezidentin müvafiq f?rman?il? bu yax?nlarda "Azərbaycan Respublikas?n?n "Elm haqq?nda" qanunu q?bul olunub. H?min qanunda h?mkarlar?m?zla d?f?l?rl? müzakir? etdiyimiz mövzulardan biri, n?hay?t, öz müsb?t h?llini tap?bd?r. Bu, çox böyük bir ir?il?yi?dir. Ölk?mizd? t?dqiqat universitetl?rinin tan?nmas? - bel? bir status, bel? bir anlay?? c?nab Prezident t?rfind?n müvafiq qanunla t?sdiql?nib.

Biz ali t?hsil mü?ssis?l?rind?, xüsusil? böyük ??h?rl?rd?, ilk növb?d?, paytaxtda t?l?b? yataqxanalar?n?n az olmas?n?, bir çox universitetl?rd? olmamas?n? müzakir? etmi?ik. Bunun s?b?bl?ri d? h?r birimiz? yax?? m?lumdur. Bizim t???bbüsümüz? müsb?t cavab ver?rk Heyd?r ?liyev Fondunun d?st?yi v? t???bbüsü ?sas?nda ??h?rimizin m?rk?zi hiss?sind? 1000 n?f?rlik t?l?b? yataxanas?n?n layih?sini start verilib. Bu layih? dövl?t-öz?l t?rfda????n?n daha bir nümun?sidir. Haz?rda layih?l?ndirm? il?ri ba?a çatd?r?l?b v? yax?n günl?rd? art?q tikinti il?rin? ba?lanacaq. Müasir t?l?b? yataxanas? bu gün mövcud olan ?n müasir standartlara uy?un olaraq t?l?b? infrastrukturunu v? bugünkü h?yat t?rzini n?z?r? almaqla in?a edil?c?kdir.

Onu da qeyd etm?k ist?yir?m ki, bu, dövl?tın müvafiq ali t?hsil mü?ssis?sinin, xüsusil? Dövl?t Neft v? S?naye Universitetinin balans?nda olan ?razil?rd? h?yata keçiril?c?kdir. Lakin burada layih?nin bir öz?lliyi vard?r, biz bel? bir f?ls?f? v? siyas?ti h?yata keçir?c?yik ki, yaln?z Dövl?t Neft v? S?naye Universitetinin t?l?b?l?ri deyil, h?mçinin dig?r ali t?t?hsil mü?ssis?l?rinin yataqxanaya ehtiyac? olan t?l?b?l?ri müvafiq kvotalara uy?un olaraq h?min yataqxanalarda yerl??m?k imkan? qazans?nlar.

Bu q?bild?n olan dig?r m?s?l?l?rd?n biri ölk?mizd? f?aliyy?t göst?r?n ali t?hsil mü?ssis?l?rimiz üçün vahid elmi laboratoriya?n vahid infrastrukturun yarad?lmas? m?s?l?sini n?z?rd?n keçirik. M?qs?d ondan ibar?tdir ki, ölk?mizin ali t?hsil sistemind? yeti??n t?l?b?l?r yaln?z öz sah?l?rind? püxt?l???mi? müt?x?ssis v? pe??kar kimi deyil, h?mçinin d? müasir Azərbaycan layiqli v?t?nda?? kimi öz hüquq v? v?zif?l?rini bil?n, v?t?nin?, öz dövl?tini hörm?tl? y?ana?n bir g?nc v? ??xsiyy?t kimi yeti?dirilsin. Bir daha vur?ulamaq ist?yir?m ki, bu bizim birg? i?imizin n?tic?sidir. ?min?m ki, bu istiqam?td? s?yl?rimizi davam etdir?c?yik.

Ölk?mizd? bu il iki apar?c? ali t?hsil mü?ssis?sinin yeni filiallar? f?aliyy?t?ba?lay?b. Qazaxda Bak? Dövl?t Universitetinin, Zaqatalada Azərbaycan Dövl?t ?qtisad Universitetinin filial?. Bir yeni ali t?hsil mü?ssis?si- Azərbaycan-Frans?z Universiteti yeni t?dris ilind? f?aliyy?t?ba?lay?b. Bir s?ra ali t?hsil mü?ssis?l?ri daxili transformasiya v? bel?likl? d? öz strukturlar?n?n sa?lamlad?r?lmas? prosesini davam etdiril?r. Bel?likl?, biz potensial?m?z? art?rmaqla, innovasiyalar? geni?l?ndirm?kl? Azərbaycan regionun t?hsil m?rk?zin? çevirm?yi h?d?fl?mi?ik.

- C?nab nazir, m?kt?bd?nk?nar t?hsil sah?sind? hans? yenilikl?r var?

-Bu yenilikl?r öt?n t?dris ilind? kifay?t q?d?r çoxsayl? olub. Növb?ti t?dris ilind? d? bu i?in miqyas? ?hat?li

olacaq. Bu tədbirlər çərçivəsində 60 minədək məktəblinin müxtəlif tarixi və dövlət həmiyyəti məkanlara ekskursiyas-
təkil olunub, "Multikulturalizm ili" ilə əlaqədar yaradıcı mərkəzlərinin müxtəlif konsert proqramları keçirilib.

İdman sahəsində isə bu ilin tədbirləri rəngarəng olub. Elə götürək Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə
keçirilən "Bakı marafonu 2016" yarışması. Sevinci haldır ki, "Bakı Marafonu 2016"da Təhsil Nazirliyinin
təbiiyyəti məktəblərinin mərkəzləri və idmançılar - Namiq Səədov, Tural Sadıqov, Elman Abəyov, Raid Aslanova,
Rəşad Rəcəbli, Lalə Pirumova -n yüksək nəticə göstərnlərdəndir.

"Rio 2016" Yay Olimpiya Oyunlarına hazırlıq işləri isə Milli Olimpiya Komitəsi, idman federasiyaları,
Gənclər və İdman Nazirliyinin rəhbərliyi ilə birgə geniş tərkibli görüşü keçirilib. Görüşün məqsədlərindən biri təhsil
və idman qurumları arasında əlaqəni təmin etmək, təhsil qurumlarındakı idman potensialından və məktəblərin
idman qurumlarından səmərəli istifadə etmək olub. Həmçinin Milli Olimpiya Komitəsi, Gənclər və İdman Nazirliyi və
müvafiq idman federasiyaları arasında dostluğu ilə təhsil müəssisələrində ağır idmana, xüsusən də bədən tərbiyəsinə
diqqət olunması, məktəblərdə gənclər arasında idmanın kütləviliyinin təvədi məvzulardan biri olub. Sevinci
haldır ki, son illərdə məktəbdən kənər tərbiyənin effektiv təkilinə ticarət müxtəlif miqyaslı yarışmalarda cəxəddən
təhsil-idman məktəblərinin yetirmələrinin sayı da cəxəldir.

Təsadüfi deyil ki, Rio-de-Janeyro həmrində təkil olunan XXXI Yay Olimpiya Oyunlarındakı respublikamız
təmsil edənlər arasında yüksək nailiyyət qazanmış 2 nəfər idmançı Təhsil Nazirliyi sistemində fəaliyyət göstərən uşaqlar-
gənclər idman məktəblərinin yetirmələridir. Belə ki, sərbst gül üzər 1 idmançı mənə gümüş, digəri isə bürünc
medalə layiq görüldür. Həmçinin Təhsil Nazirliyinin təbiiyyəti fəaliyyət göstərən Gənclər və Fiziki Həzrlə q
Klubunun direktoru Rəmil Qasimov "Rio-2016" XV Yay Paralimpiya Oyunlarındakı qızıl medal qazanıb. Bütün bu
uşaqların ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin idmanla inkişafına göstərdiyi dəvamlı cəy sayəsində qazanılan
nailiyyətlərin sərsənə daha da zənginləşdirir.

Bakıda keçirilən 42-ci Ümumdünya Əhəmat Olimpiyadasında 6 komanda üzər 30 əhəmatçı ilə təmsil olunan
milli komandamızın üzvlərindən 22-si Təhsil Nazirliyi sistemində fəaliyyət göstərən UGƏM-in yetirmələridir.

Ümumilikdə, təhsil insanla inkişafının əhəngdarlığına təmin etməlidir. Səstərdə qazanılan akademik
göstəricilərlə olsun, istərsə də təhsil alanla fiziki inkişafı. Bu vəhdətdə məktəbin, ailənin və bütövlükdə sosial mühitin
gənclərin formalaşmasındakı rolu danılmazdır. Təhsilində yəvə məqsəddə təkcə təhsil alanla imtahan balı ilə
ölçülmür, yetkin vətdənn formalaşması ilə birbaşa əldədir.